

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Quadragesimum Quintum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

Quadragesimum Quintum Privilegium.

ECCLESIA gaudet hoc privilegio. † Quòd si Monachus canonicus, vel alii regulares cum deberent diuinis officiis operam dare, & ex quo de redditibus Ecclesiarum quarum curam exercuerunt, pecuniam congregauerunt, & postea ad curias Principum accesserunt, officium reuocandi eos, Abbati incumbit. † Vnde cum hoc ad aures P. Maximi peruenisset, mandauit ordinario quatenus moneat Prælatos prædictorum regularium, vt ipsi corrigant illos, qui claustrum proprium negligentia dimiserint. Tunc illos moneat ordinarius, ut proprium si quod habent in Prælatorum suorum manibus resignent, & vitam regularem obseruent, q̄ si non fecerint compellant eos ad hoc per suspensionem officii, & beneficii apostolicæ sedis, capit. quanto de offic. iud. ord. hic considerandum, † quòd correctio regularium primo pertinet ad Prælatos ipsorum, † & quatenus Prælati fuissent negligentes, tunc Episcopi eos corrigant, fuit enim ratio, † nam pecunia congregata ex prioratibus, seu aliis domibus religiosis non cedit ipsis Prioribus, seu Prælati, sed debet conuerti in utilitatem Monasterii, † & idem dic undecunque religiosus pecuniam quaesierit siue ex successione cognatorum, vel aliorum, vt in l. Deo nobis. C. de episcop. & cler. & i. 8. q. i. capitu. unico siue ex contractu, Et sciendum, quòd simplex Monachus contrahere non potest ad utilitatem suam, sed ad utilitatē Ecclesiæ, seu monasterii, & tenet contractus, † vnde si Monachus stipuletur sibi siue monasterio siue impersonaliter, semper acquirit monasterio, Inno. in capi. cum olim el. ii. de privileg. & ita ex prædictis notandum, † quòd religiosus potest stipulari monasterio suo sine aliquo mandato, dicit tamen Innocen. hic, † quòd ex delicto Monachi Monasterium non obligatur. † Sed si Monachus esset in studio de licentia Abbatis potest contrahendo mutuum obligare Monasterium temperatē iuxta necessitatem, argumento, l. ad rem mobilem, & in l. ad legatum. ff. de procur. & capitu. præterea de offic. deleg. stante licentia eundi ad studium, videtur sibi omnia concessisse, sine quibus in studio commodè permanere non potest, capitu. quòd quibusdam de fideiuss. hic dubitari p̄t, † quòd Episcopalis auctoritas sit superflua, cum Abbatibus fuerit data potestas, & auctoritas

M coer-

coercendi, & corrigendi Monachos, cap. reprehensibilis de appell. 24. q. 3. capitu. corripiantur hoc enim intelligitur quando agitur contra Monachos secundum regulam claustralem cap. de persona 11. q. 1. l. 3. C. de patr. potest. l. una. C. de eméd. propinq. secus si age retur in figura iudicij, solus Episcopus cognoscere debet: Auctori-
 12 tas igitur Episcopi est in hoc necessaria, † quando Abbates sunt negligentés in reuocando Monachos vagabundos. Nam tunc eorum negligentia punitur ex quo bona Ecclesiæ asportata, & occupata non repetunt, quòd tamen facere deberent, Card. in clem. 2. releg. dom. & eo maximè quando tractatur de fide promissa, non
 13 seruata, quàm promisserunt Monachi. † Qui modò fuerint effecti vagabundi, talis negligentia odiosa, est delictum, Bal. in capit. 1. quo temp. mil. de vsib. feud. cum sit negligentia eruditionis nouerca, Specul. de aduoc. ver. 9. cap. nihil 83. distinct. Cardina. in clem. 2. s. 1. de sepul. Ideo Episcopus negligentiam supplere tenetur, ut hic.

S V M M A R I V M.

- 1 Principi non obediens morte moriatur.
- 2 Excommunicatus est, qui contra decretum Episcopi venit.
- 3 Excommunicationes sunt infinitæ, duæ tamen sunt species quæ per canonistas præcipuè sunt in vsu, scilicet maior, & minor.
- 4 Excommunicatio est extra communionem Ecclesiæ separatio, vel censura Ecclesiastica.
- 5 Excommunicatio quæ maior est, dicitur Anathema, & excludit ab ingressu Ecclesiæ.
- 6 Excommunicatio minor quæ tantum separat à sacramentis est duplex, per præceptum, & à iure, vel per sententiam ab homine.
- 7 Episcopus ab excommunicatione iuris soluit, nisi absolutio Pontifici fuerit reseruata.
- 8 Anathema est damnatio æternæ mortis, & non debet nisi pro mortali crimine imponi.
- 9 Incorrigibilis esse Anathematis ex se punitur, quia suprema maledictio, quæ frangit, rapit, vrit, & ferit.
- 10 Anathema frangit Ecclesias, rapit res alienas, vrit domos, feritq; personas Ecclesiasticas.
- 11 Anathema dicitur ab Ana, quod est rectum, & themus diuisio, quasi recta diuisio damnatorum à Deo, & à Plebe.

- 12 Venientes contra decretum Episcopale excommunicantur, & facta admonitione. Ex quo sunt incorrigibiles veniunt Anathematizandi.
- 13 Inobedientes ex quo committunt peccatum mortale excommunicantur.
- 14 Inobedientia contempniua punitur.
- 15 Episcopi in sua diocesi possunt facere constitutionem, siue decretum institutum.
- 16 Decreta Episcopalia dicuntur Canones Episcopales.
- 17 Populus, & quaelibet Ecclesia, sibi potest constituere ius aliquod.
- 18 Episcopi de maioribus negocijs non possunt statnere.
- 19 Statutis, & decretis Episcoporum non est obediendum quando excederent officium, & potestatem Episcoporum.
- 20 Principi non obedientes seculari, morte perire debent.
- 21 Iudici Ecclesiastico non obedientes, debent mori spiritualiter, scilicet per excommunicationem.
- 22 Mentio quando fit de Principe iniure Canonico semper intelligitur de Papa.
- 23 Papa Pius Quartus ob inobedientiam iussit Illustrissimum Cardinalem Caraffam iugulari in Carceribus, & amputari caput Duci Paliani predicti Illustrissimi.
- 24 Papa Sixtus Quintus ob inobedientiam iugulari fecit Illustrem Comitem Ioannem de Pepulis.
- 25 Decretis iustis parendum est.
- 26 Adagium est, quod melius est obedire, quam sacrificare.
- 27 Inobediens incurrit in infamiam.

Quadragesimum Sextum Privilegium.

ECCLESIA habet hoc privilegium. In libro Regum legitur. † Qui Principi non obedierit morte moriatur. † Ideo si Episcopi decretum fecerint, contra quod quis venerit, excommunicabitur, & in Concilio Agathen. quod anathematizetur statutum fuit. capitu. si quis de maiorit. & obedient. qui igitur contrafecerit erit
3 excommunicandus. † Sed cum excommunicationes sint infinitæ, dux tamen sunt species, quæ per canonistas præcipue sunt in usu, scilicet maior, & minor, & de utraque habetur 3. quæst.
4 4. capitu. engeltrudam, † Excommunicatio est extra communem